

Congres:

De ‘*Belle Epoque*’ van het Belgisch recht

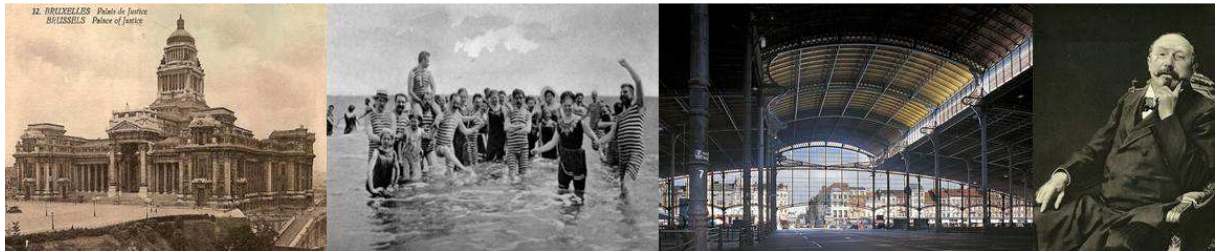
Vrijdag 29 augustus 2014 te Gent

De ‘*Belle Epoque*’, tussen ruwweg 1870 en 1914, staat bekend als een bloeiperiode voor de wetenschap, nijverheid, kunst en cultuur in België en Europa. De vraag rijst in hoeverre het Belgisch recht eveneens door deze dynamiek gekenmerkt werd. In de wetenschappelijke literatuur wordt ons land op juridisch vlak namelijk vaak afgedaan als het kleine broertje van Frankrijk, waarbij het Belgisch recht slechts als een flauw afkooksel van het Franse recht gezien wordt. Hierbij wordt dan bijvoorbeeld verwezen naar het feit dat de Napoleontische wetboeken in voege bleven in België, waardoor de Belgische juristen massaal een beroep deden op de Franse juridische literatuur.

Nochtans zijn er talloze indicatoren die erop wijzen dat de **Belgische rechtscultuur in de *Belle Epoque* tot grote bloei** kwam. Op verschillende plaatsen, zoals Brussel en Gent, verschenen majestueuze nieuwe justitiepaleizen, die de uitstraling van de Belgische justitie moesten belichamen. Een andere illustratie van de ontwikkeling van het Belgisch recht waren de vele nieuwe juridische tijdschriften. De ontwikkelingen van het Belgisch recht kenden grote aandacht in het buitenland en speelden vaak een voortrekkersrol. Dit hangt samen met het feit dat België in deze periode een groot aantal **juristen met internationale uitstraling** voortbracht. Allereerst is er de Gentse hoogleraar François Laurent en zijn progressieve ideeën op het vlak van het burgerlijk recht. Te vermelden zijn ook de gebroeders Gustave en Albéric Rolin, die een belangrijke rol speelden in de ontwikkeling van het internationaal recht en de rechtsvergelijking. Minder bekend is de figuur van Charles-Xavier Saintelette, met zijn baanbrekende studie uit 1884, die inhoudelijk een voorafspiegeling vormt van de *École de la libre recherche scientifique*, die vanaf de eeuwwisseling furore zou maken in Frankrijk. Op het vlak van het strafrecht kunnen Adolphe Prins en Jules Lejeune vermeld worden. *Last but not least* is er in deze periode ook nog de onvermoeibare Edmond Picard, de drijvende kracht achter onder andere het *Journal des Tribunaux* en de *Pandectes belges*.

Op vrijdag 29 augustus 2014 wordt te Gent een studiedag georganiseerd door het Gentse Instituut voor Rechtsgeschiedenis om deze **Belgische juridische ‘*Belle Epoque*’ in kaart** te brengen.

Plaats van gebeuren is de Gentse Rechtsfaculteit (Facultaire Raadzaal). Deelname is gratis. Gelieve aan te melden bij karin.pensaert@ugent.be. Voor bijkomende vragen of inlichtingen: bruno.debaenst@ugent.be.

Programma

Ontvangst (9u)

Inleiding (9u15)

- **Bruno DEBAENST**: “Een *Belle Epoque* van het Belgisch recht?”

Algemeen gedeelte (9u30)

- **Bart COPPEIN** : “Geen sant in eigen land? Over de invloed van een academische outsider”
- **Sebastiaan VANDENBOGAERDE**: “De *Belle Epoque* als bloeiperiode van de Belgische juridische tijdschriften”
- **Stefan HUYGEBART**: “Het Brussels ‘*Justitiepaleis der schone kunsten*’ als symbiose van kunst en recht in het *fin-de-siècle*”
- **Jo DEFERME** : “Het ontstaan van de notie van sociaal recht bij de verschillende politieke ideologieën in België (1884-1914)”
- **Bruno DEBAENST**: “De Belgische wortels van de *École de la libre recherche scientifique*”

Middagpauze (12u30)

Thematisch gedeelte (13u30)

- **Tom RUYS**: “Het geslacht Rolin: een familieportret”
- **Frederik DHONDT**: “België en de historiografie van het volkenrecht in de Belle Epoque: François Laurent en Ernest Nys”
- **Dirk HEIRBAUT**: “François Laurent: te modern voor zijn tijd?”
- **Maarten VANKEERSBILCK**: “Adolphe Prins, Jules Lejeune en de ontwikkelingen inzake het strafrecht (*werktitel*)”
- **Guy SCHRANS**: “Een zomerse garden-party bij Emiel Claus aan de Leie in 1896. De anarchisten en de strafwet”

Afsluitende discussie (16u00)